

RS AU § 296 Medborgarförslag - Miljöförbättringar inom Region Gotland

Ärendenummer: RS 2025/669

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen anser medborgarförslaget besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2025-03-12 där förslagsställaren föreslår att Region Gotland tillsätter en utredning för att få till en kampanj för att minska andelen bilar som vintertid kör med dubbdäck. Även företeelser i trafikmiljön, som exempelvis hastighetsdämpande väggupp och korsningar, nämns som något som leder till inbromsningar och därmed ökat slitage på vägbanan. En jämn hastighet vore att föredra, menar förslagsställaren.

Kampanjen bör som en bärande del också innehålla en subvention av dubbfria vinterdäck för bilägare.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen kan konstatera att förslaget inte nämner något om sambandet mellan dubbdäcksanvändning och luftkvalitet i form av partiklar. Det är sannolikt det vanligaste sambandet som brukar uppmärksammas, även om det även finns ett samband mellan ett däckets friktionsvärde och fordonets energiförbrukning. För bilar med förbränningsmotorer existerar därmed ett samband mellan däckval och fordonets koldioxidutsläpp.

Region Gotland har sedan 2019 ett åtgärdsprogram för att minska mängden skadliga partiklar (PM10) i Visby. I detta program finns åtgärden ”Sänkning av andelen dubbdäck” med. Miljö- och byggnämnden redovisar i ärendet RS 2024/2260 att man varje år har genomfört en enklare informationskampanj på hösten genom pressmeddelande och information på Region Gotlands hemsida. En dialog med däckåterförsäljare utfördes också under hösten 2023.

Informationskampanjen gör att fler bilister får information om för- och nackdelar vid valet av vinterdäck. Åtgärdsprogrammet utesluter inte att man på prov inför dubbdäcksförbud på någon gata i Visby för att om möjligt kunna se om det mätbart kan påverka luftkvaliteten.

Regionstyrelseförvaltningen kan därmed konstatera att förslagets första del – en kampanj för minskandet av dubbdäcksanvändningen på Gotland – redan genomförs löpande.

Förslagets andra del – att subventionera priset på odubbade vinterdäck eller friktionsdäck på Gotland – kan inte genomföras med hänvisning till likabehandlingsprincipen i 2 kap. 3 § kommunallagen. En kommun får inte ekonomiskt eller på annat sätt gynna en speciell grupp kommuninnevånare, i

det här fallet bilägare, även om den potentiella miljövinsten i form av en bättre luftmiljö skulle gynna fler innevånare än dem som skulle kunna utnyttja subventionen i fråga.

Sammanfattningsvis föreslås regionstyrelsen besluta att medborgarförslaget är besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Jonas Nilsson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag med och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2025-03-12

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2025-10-10